

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 9)	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
Termín začiatku a ukončenia PPK	
	25. 03. 2019 05. 04. 2019
Predpokladaný termín predloženia na MPK*	08. 04. 2019
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	24. 04. 2019

2. Definovanie problému
<p>Materiál „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 9)“ sa predkladá za účelom doplnenia novej podaktivity do prioritnej osi 1 (PO 1) na plnenie cieľa zníženia znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality (špecifický cieľ 1.4.1), zameranej na náhradu zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach nízkoemisnými spaľovacími zariadeniami (t. j. kotlov na pevné palivo kotlami na zemný plyn). Keďže podpora spaľovacích zariadení v domácnostiach, využívajúcich obnoviteľné zdroje energie, je už z OP KŽP umožnená v rámci prioritnej osi 4 (PO 4), zameranej na nízkouhlíkové hospodárstvo, vytvorenie možnosti podporiť v rámci OP KŽP aj náhradu kotlov na pevné palivo v domácnostiach kotlami na zemný plyn predstavuje doplnenie dôležitého opatrenia, ktoré má potenciál prispieť k splneniu záväzkov (limitných hodnôt) vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe.</p> <p>Zároveň dochádza z hľadiska charakteru navrhovanej zmeny OP KŽP aj k presunu disponibilných prostriedkov z PO 2 do PO 1. V nadväznosti na prijatie zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1. 1. 2019, potrebné finančne posilniť oblasť čistenia odpadových vôd a monitorovanie vôd v aglomeráciách, ktoré sa nachádzajú v chránených vodohospodárskych oblastiach s veľkokapacitnými zdrojmi podzemných vôd, ako aj zabezpečiť ďalšie finančné prostriedky na sanáciu rizikových kontaminovaných lokalít environmentálnych záťaží (EZ), a tiež prispieť k plneniu záväzkov, ktoré Slovenskej republike (SR) vyplývajú zo smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, a to rozvojom garantovaných energetických služieb prostredníctvom implementácie finančných nástrojov.</p> <p>Súčasťou navrhovanej zmeny OP KŽP je aj precizovanie textu PO 1, v rámci špecifického cieľa (ŠC) 1.3.1 zameraného na zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000, v rámci aktivity B: Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry.</p> <p>Zároveň sa v texte OP KŽP vykonávajú formálne zmeny, týkajúce sa aktualizácie legislatívy.</p>

3. Ciele a výsledný stav

Hlavným cieľom predmetnej zmeny OP KŽP je predovšetkým reflektovať na pretrvávajúce dlhodobé problémy s kvalitou ovzdušia, najmä na prekročovanie limitných hodnôt pre prachové častice PM (PM₁₀ a PM_{2,5}) na Slovensku, na ktorom sa vo vykurovacom období v značnej miere podieľajú domácnosti vykurované kotlami na pevné palivo, a preto je ich potrebné nahradiť novými kotlami spaľujúcimi nízkoemisné palivo (zemný plyn). Z tohto dôvodu sa do PO 1, ŠC 1.4.1 *Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality* navrhuje doplniť nová podaktivita zameraná na náhradu zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach nízkoemisnými spaľovacími zariadeniami. Vzhľadom na infringement vedený od roku 2010 voči SR v súvislosti s nedodržiavaním limitných hodnôt pre prachové častice, ktorý v prípade nedostatočného riešenia situácie prináša v roku 2019 pre SR riziko súdneho konania, cieľom navrhovanej zmeny OP KŽP je umožniť už v blízkej dobe podporu a implementáciu opatrení prispievajúcich k plneniu záväzkov vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe.

Doplnením novej podaktivity do PO 1, ŠC 1.4.1 nedochádza k zmene obsahového zamerania tohto špecifického cieľa, ale naopak, aktivity a podaktivity smerujúce k jeho naplneniu získavajú komplexnejší charakter.

Ďalším cieľom predmetnej zmeny OP KŽP je presun disponibilných zdrojov z PO 2 do PO 1. Na základe odhadu výšky úspor po verejnom obstarávaní v rámci výzvy OPKZP-PO2-SC211-2017-21 (zameranej na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok) za projekty prijímateľa SVP, š. p., ktorý má v súlade so stratégiou financovania určenú intenzitu pomoci vo výške 85 % zo zdroja EÚ a 15 % zo zdroja štátneho rozpočtu (ŠR) sa z PO 2 presúvajú finančné prostriedky vo výške 30,9 mil. € za zdroj EÚ a prislúchajúca časť 5 452 941 € za národné verejné zdroje – časť ŠR.

V rámci presunu finančných zdrojov do PO 1 dochádza k navýšeniu finančných prostriedkov troch špecifických cieľov.

Prvým ŠC je 1.2.1: Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ v rámci aktivity B. zameranej na odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový. V uvedenej aktivite je v súlade so stratégiou financovania určená intenzita pomoci vo výške 85 % zo zdroja EÚ, 10 % zo zdroja ŠR a 5 % z verejných vlastných zdrojov (prijímatelia obce a združenia obcí). Na uvedenú aktivitu sa presúva 15,4 mil. € za zdroje EÚ, za časť ŠR suma 1 811 765 € a za časť verejných vlastných zdrojov suma 905 882 €.

Druhým ŠC je 1.2.3: Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd v rámci aktivity A zameranej najmä na monitorovanie a hodnotenie vôd. V uvedenej aktivite je v súlade so stratégiou financovania určená intenzita pomoci vo výške 85 % zo zdroja EÚ a 15 % zo zdroja ŠR. Na uvedenú aktivitu sa presúva 5,5 mil. € za zdroje EÚ a k nemu prislúchajúca časť ŠR vo výške 970 588 €. K navýšeniu alokácie zameranej na predmetné ŠC dochádza z dôvodu prijatia osobitného zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tretím špecifickým cieľom je 1.4.2: Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách. Súčasne vyčlenená alokácia na sanáciu EZ nedokáže pokryť náklady na sanáciu nových rizikových EZ, pre ktoré bolo ukončené konanie o určení povinnej osoby v zmysle § 5 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a pre ktoré v priebehu prvého štvrtého roka 2019 vláda SR rozhodne o tom, ktoré príslušné ministerstvo má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby. V uvedenej aktivite je v súlade so stratégiou financovania určená intenzita pomoci vo výške 85 % zo zdroja EÚ a 15 % zo zdroja ŠR. Na uvedenú aktivitu sa presúva 10 mil. € za zdroje EÚ a k nemu prislúchajúca časť ŠR vo výške 1 764 765 €.

Uvedeným presunom dochádza k zmene miery spolufinancovania v rámci PO 1, kde z pôvodnej hodnoty 80,11 % sa táto zvýši na 80,20 %. Zmena nemá vplyv na výšku finančných prostriedkov

národných verejných zdrojov.

4. Dotknuté subjekty

Keďže predmetná zmena OP KŽP sa týka PO 1, PO 2 a PO 4, dotknutými subjektmi sú všetky subjekty vystupujúce ako aktuálni, resp. potenciálni oprávnení prijímatelia vo vzťahu k aktivitám, ktorých sa navrhované zmeny týkajú.

Zároveň, v súlade s princípom partnerstva možno za dotknuté subjekty považovať aj subjekty, ktoré sú prostredníctvom nimi nominovaných zástupcov zastúpené v Monitorovacom výbore pre OP KŽP.

5. Alternatívne riešenia

Alternatívne riešenia nie sú predkladané.

Vzhľadom na procesné náležitosti súvisiace so zmenou operačných programov (konzultácie s EK, zadávanie do elektronického systému na výmenu dokumentov s EK - SFC2014, schvaľovanie Monitorovacím výborom a EK) sa predmetná zmena OP KŽP navrhuje v jednom variante riešenia.

V porovnaní s nulovým variantom (t. j. so situáciou, kedy by navrhovaná zmena OP KŽP nebola vykonaná) predstavuje navrhované doplnenie novej podaktivity do PO 1, ŠC 1.4.1, zameranej na náhradu zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach nízkoemisnými spaľovacími zariadeniami, ako aj pre ňu oprávnených prijímateľov, variant, ktorým sa prijíma opatrenie smerujúce k zlepšeniu kvality ovzdušia na Slovensku prispievajúce k riešeniu problému s prekračovaním limitných hodnôt pre prachové častice PM (PM₁₀ a PM_{2,5}), na ktorom sa v značnej miere podieľajú domácnosti vykurované kotlami na pevné palivo, ako aj k plneniu požiadaviek vyplývajúcich pre SR zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. Vzhľadom na prebiehajúci infringement v súvislosti s nedodržiavaním limitných hodnôt pre prachové častice by zároveň nulový variant prinášal pre SR vysoké riziko konania na Súdnom dvore EÚ, pričom navrhovaný variant zmeny OP KŽP má naopak predísť tejto situácii a jej nepriaznivým dôsledkom.

Taktiež presun finančných prostriedkov z PO 2 do PO 1, ako aj rozšírenie oprávnených prijímateľov v rámci PO 4, predstavujú riešenie napomáhajúce nielen finančnej implementácii OP KŽP, ale aj jeho vecnej (fyzickej) implementácii, orientovanej na aktuálne a naliehavé potreby na národnej úrovni a dosahovanie cieľov v oblasti ochrany životného prostredia.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? Áno Nie

7. Transpozícia práva EÚ

8. Preskúmanie účelosti**

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

Vplyvy na informatizáciu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

<p>10. Poznámky</p> <p>Hlavným cieľom navrhovanej zmeny OP KŽP je reflektovať na pretrvávajúce dlhodobé problémy s kvalitou ovzdušia, najmä na prekročovanie limitných hodnôt pre prachové častice PM na Slovensku, na ktorom sa vo vykurovacom období v značnej miere podieľajú domácnosti vykurované kotlami na pevné palivo. Preto je potrebné umožniť už v blízkej dobe podporu a implementáciu opatrení prispievajúcich k plneniu požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. Dôvodom navrhovanej zmeny OP KŽP sú aj ďalšie aktuálne potreby na národnej úrovni, ktoré pre SR vyplývajú z posilnenia legislatívy v oblasti ochrany vôd a taktiež z povinností štátu v oblasti sanácie environmentálnych záťaží, ako aj jeho záväzkov v oblasti zlepšovania energetickej efektívnosti. Možno teda očakávať, že každá z navrhovaných úprav operačného programu prinesie či už priamy alebo nepriamy pozitívny vplyv jednak na životné prostredie, ako aj ľudské zdravie.</p> <p>V nadväznosti na rozvoj garantovaných energetických služieb v rámci zmeny vykonanej v PO 4, konkrétne rozšírením skupiny oprávnených prijímateľov, možno predpokladať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie. Pozitívny vplyv možno očakávať aj v prípade náhrady zastaraných kotlov na tuhé palivo nízkoemisnými a energeticky účinnejšími zariadeniami (kotlami na zemný plyn) v segmente domácností, a to oživením trhového prostredia.</p> <p>Navrhovaná zmena OP KŽP spočíva aj v presune finančných zdrojov z PO 2 do PO1, na základe ktorej dôjde k zníženiu potreby na zabezpečenie spolufinancovania z národných verejných zdrojov (zo štátneho rozpočtu) v PO 2 vo výške 5 452 941 € a o nárast finančných prostriedkov v PO 1 za národné verejné zdroje vo výške 5 452 941 € (z toho za časť ŠR vo výške 4 547 059 € a za časť vlastných verejných zdrojov vo výške 905 882 €). Táto zmena v rámci predkladaného materiálu nemá vplyv na rozpočet verejnej správy.</p>
<p>11. Kontakt na spracovateľa</p> <p>Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálnych programov a projektov, odbor programovania, riadenia a monitorovania programov, stanislav.kulla@enviro.gov.sk</p>
<p>12. Zdroje</p> <p>Návrh „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 9)“ bol predmetom zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). V rámci zisťovacieho konania bolo oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom spolu s návrhom upraveného znenia OP KŽP – verzia 9 v režime sledovania zmien podľa § 6 ods. 1 zákona zverejnené dňa 08. 02. 2019 na webovom sídle MŽP SR www.minzp.sk, operačného programu www.op-kzp.sk, ako aj prostredníctvom Informačného portálu MŽP SR www.enviroportal.sk. O zverejnení uvedeného oznámenia, ako aj o spôsobe a termíne na zaslanie stanoviska k nemu, bola informovaná taktiež široká verejnosť, a to prostredníctvom informácie publikovanej v hromadnom informačnom prostriedku celoštátneho charakteru – denníku SME, dňa 08. 02. 2019. Zo zisťovacieho konania bolo vydané rozhodnutie zo dňa 26. 02. 2019. Dokumentácia zo zisťovacieho konania je sprístupnená na Informačnom portáli MŽP SR: https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zmena-operacneho-programu-kvalita-zivotneho-prostredia-verzia-9-.</p> <p>Návrh „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 9)“ bol v súlade s princípom partnerstva predložený na 6. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OP KŽP dňa 28. 02. 2019, na ktorom bol monitorovacím výborom schválený.</p>

13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK

Predbežné pripomienkové konanie k doložke vplyvov sa uskutočnilo v dňoch 25. 03. – 05. 04. 2019. Stála pracovná komisia legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) vyjadrila súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie predloženého materiálu podľa pripomienok komisie uvedených v stanovisku komisie č. 063/2019 zo dňa 05. 04. 2019.

Komisia vzala na vedomie konštatovanie predkladateľa uvedené v doložke vybraných vplyvov, ako aj ostatných častiach materiálu, že materiál nebude mať žiadne vplyvy na rozpočet verejnej správy. Zároveň uviedla, že v takomto prípade sa v časti 9. Vplyvy navrhovaného materiálu doložky vybraných vplyvov rozpočtová zabezpečenosť vplyvov neoznačuje.

Pripomienka uvedená v stanovisku komisie bola akceptovaná a zapracovaná do doložky vybraných vplyvov.